

Llengua catalana i Literatura

SÈRIE COMUNICA

El llibre Llengua catalana i Literatura, per a quart curs d'ESO, és una obra col·lectiva concebuda, dissenyada i creada al Departament d'Edicions Educatives de Grup Promotor / Santillana, dirigit per **Teresa Grence Ruiz** i **Pere Macià Arqué**.

En l'elaboració ha participat l'equip següent:

TEXT

Teresa Guiluz Vidal
Eduard Juanmartí Generès
Albert Vilanova Boqueras

IL·LUSTRACIÓ

Marta Bru

ASSESSORAMENT

Lluís Payrató Giménez

EDICIÓ I DIRECCIÓ DEL PROJECTE

Montse Santos Gómez

Les activitats d'aquest llibre no s'han de fer mai al llibre mateix.
Les taules, els esquemes i altres recursos que s'hi inclouen
són models perquè l'alumnat els traslladi a la llibreta.

Índex

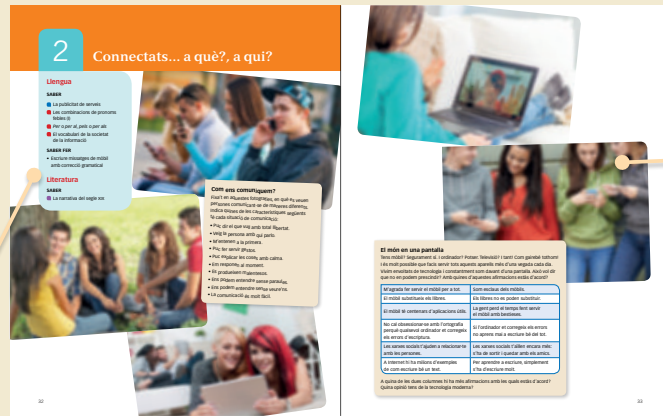
UNITAT	SABER FER	SABER	
	Comprensió lectora	Comunicació	Gramàtica
1 Viure ràpid, viure a poc a poc pàg. 6	<i>Cafè i llibres</i> (AGUSTÍN FERNÁNDEZ PAZ. <i>Només ens queda l'amor</i>)	Les instruccions administratives	Els pronoms febles
2 Connectats... a què?, a qui? pàg. 32	<i>54^^P4NG34 GCS d- s+ s a- - - C+++→\$ L++ W- - !M- PS++ PE t+ tv? B++ G e→+++ h! r- - y+</i> (GEMMA LIENAS. <i>El rastre brillant del cargol</i>)	La publicitat de serveis	Les combinacions de pronoms febles (I)
3 El nostre delicat planeta blau pàg. 56	<i>La Terra esgota el crèdit</i> (MAITE GUTIÉRREZ. <i>La Vanguardia</i>) <i>Com salvar el clima</i> (GREENPEACE)	La factura	Les combinacions de pronoms febles (II)
DOSSIER CULTURA: El català, una història d'alts i baixos pàg. 82			
4 Sóc d'on vinc, d'on visc, del món...? pàg. 84	<i>Al mar pot passar de tot</i> (GIUSEPPE CATOZZELLA. <i>Córrer sense por</i>)	La sol·licitud	L'oració composta. La juxtaposició
5 Val més prevenir que curar pàg. 108	<i>L'alimentació</i> (CLEMENTE GARCÍA NOVELLA. <i>Ser feliç és fàcil</i>)	La publicitat institucional	La coordinació
6 Ciutadans, usuaris, consumidors pàg. 130	<i>El metro va massa buit</i> (ISABEL-CLARA SIMÓ. <i>Dora diu que no</i>)	La carta de reclamació	La subordinació substantiva
DOSSIER CULTURA: El segle xx, un segle molt agitat pàg. 158			
7 El món seria més feliç... pàg. 160	<i>Contra la fam, la sobirania dels pobres</i> (BRU ROVIRA. <i>Ara</i>)	Les infografies	La subordinació adjectiva
8 Tots som diferents pàg. 184	<i>Rebel</i> (MANUEL ALONSO. <i>Rebel</i>)	Documents de la vida laboral: la carta de presentació i el currículum	La subordinació adverbial (I)
9 El món és gran: anem-hi! pàg. 212	<i>De Madrid a Galícia</i> (GAZIEL. <i>La península inacabada. Viatges i somnis III</i>)	La informació a Internet: classes de pàgines web	Les subordinació adverbial (II)
DOSSIER CULTURA: Projectar el català en un món global pàg. 236			
APÈNDIX: gramàtica, ortografia, conceptes lèxics i semàntics, figures retòriques pàg. 239			

SABER			SABER FER
Ortografia	Vocabulari	Literatura	
<i>El o al, els o als</i>	El pas del temps	La literatura catalana del segle XIX: la Renaixença	LLENGUA • Donar referències bibliogràfiques
<i>Pel o per al, pels o per als</i>	La societat de la informació	La narrativa del segle XIX	LLENGUA • Escriure missatges de mòbil amb correcció gramatical
<i>Des de... fins a...</i>	L'ecologisme	El modernisme	LLENGUA • Interpretar pictogrames LITERATURA • Relacionar la literatura amb altres manifestacions artístiques
<i>Tan o tant?</i>	La globalització	El noucentisme	LLENGUA • Redactar una sol·licitud LITERATURA • Comprendre un poema
<i>Sinó o si no?</i>	La salut	Les avantguardes	LLENGUA • Valorar una campanya institucional
<i>Que o què? (I)</i>	El consum	La literatura dels anys vint i trenta del segle XX	LLENGUA • Redactar una carta de reclamació LITERATURA • Comprendre un text narratiu
<i>Que o què? (II)</i>	El voluntariat	La literatura de la guerra, l'exili i la postguerra	LLENGUA • Interpretar gràfics en infografies
Quantes paraules?	Maneres de viure	La literatura catalana dels anys seixanta i setanta	LLENGUA • Redactar un currículum i una carta de presentació
<i>Per què o perquè?</i>	El turisme	La literatura actual	LLENGUA • Organitzar un viatge mitjançant Internet LITERATURA • Buscar informació sobre el món literari

L'estructura de les unitats didàctiques és molt regular i molt senzilla, per tal que tots els continguts siguin fàcils de localitzar.

Cada unitat comença amb unes pàgines motivadores, centrades en les imatges i en què es presenten activitats bàsicament orals, perquè tots us pugueu expressar lliurement.

L'índex de la unitat et presenta el que aprendràs i el que aprendràs a fer.

Amb fotografies atractives i activitats lúdiques descobriràs el tema de la unitat.

Saber fer és posar en pràctica tot el que estàs aprenent dia a dia i desenvolupar estratègies comunicatives.

Les competències de comprensió lectora i el treball comunicatiu més pràctic es presenten a continuació.

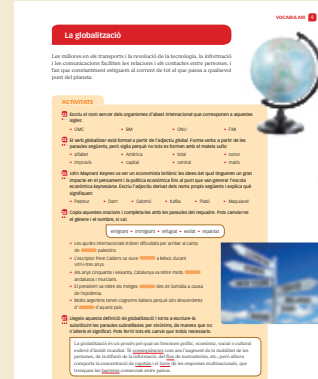
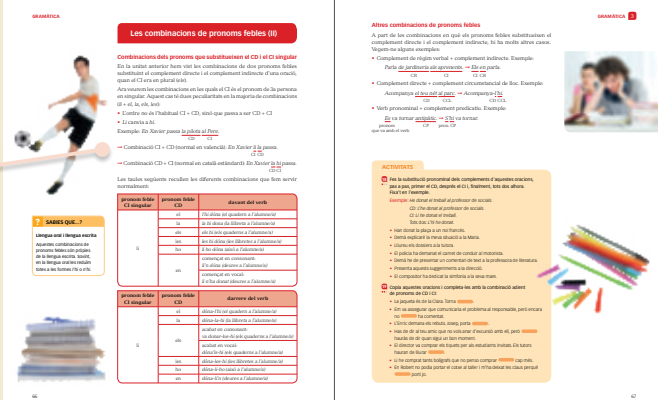
Una lectura interessant, de vegades divertida i de vegades més seriosa.

Les activitats t'ajudaran a comprendre millor el text i el podràs interpretar i analitzar a fons.

A cada unitat treballaràs un tipus de text o un vessant de la comunicació.

Un bloc transversal de coneixement de la llengua pràctic i competencial.

Treballar els continguts de gramàtica i ortografia és necessari per poder escriure bé.

El lèxic es treballa a partir de camps semàntics. Aprendràs paraules noves però també descobriràs les relacions que hi ha entre elles.

La literatura comença amb els textos, i després els situarem en la història.

La narrativa del segle XIX

Al segle XIX, les noves realitats socials i econòmiques, així com, sobretot, el desenvolupament de la ciència, van provocar un canvi radical en la literatura. Els autors van començar a escriure sobre temes més actuals i van adoptar un llenguatge més directe i més proper al lector.

L'arribada del tren a Pratihel

El tren, aquest nou mitjà de transport, va revolucionar la vida social i econòmica de l'època. Els viatgers podien desplaçar-se més ràpidament i amb més comoditat que mai abans. Aquesta nova manera de viatjar va influir en la literatura, ja que els autors van començar a descriure les experiències dels viatgers i les noves realitats que s'obrien davant dels seus lectors.

ACTIVITATS

- 1. Llegeix el text i respon a les preguntes.
- 2. Fes un dibuix que representi una escena descrita al text.
- 3. Escrigues una breu descripció de la sensació que et provoca llegir aquest text.

Després dels textos, activitats de comprensió, prèvies al treball literari.

Activitats d'aprenentatge cooperatiu perquè millori la competència de tots.

HISTÒRIA DE LA LITERATURA

1. El Renaixement

El Renaixement és un moviment cultural que neix a Itàlia al segle XV i es difundeix per tot Europa. Es caracteritza per la recuperació de la cultura clàssica i per l'aparició de nous gèneres literaris.

2. El Barroc

El Barroc és un moviment cultural que neix a Espanya al segle XVII. Es caracteritza per l'ús de llenguatges molt ric i espectacular, i per la creació de nous gèneres literaris.

3. El Neoclàssic

El Neoclàssic és un moviment cultural que neix a França al segle XVIII. Es caracteritza per la recuperació de la cultura clàssica i per l'aparició de nous gèneres literaris.

4. El Romanticisme

El Romanticisme és un moviment cultural que neix a Alemanya al segle XIX. Es caracteritza per l'aparició de nous gèneres literaris i per l'aparició de nous temes i temes.

5. El Realisme

El Realisme és un moviment cultural que neix a França al segle XIX. Es caracteritza per la descripció detallada de la realitat i per l'aparició de nous gèneres literaris.

6. El Modernisme

El Modernisme és un moviment cultural que neix a Catalunya al segle XIX. Es caracteritza per l'aparició de nous gèneres literaris i per l'aparició de nous temes i temes.

HISTÒRIA DE LA LITERATURA

7. El Modernisme

El Modernisme és un moviment cultural que neix a Catalunya al segle XIX. Es caracteritza per l'aparició de nous gèneres literaris i per l'aparició de nous temes i temes.

8. El Noucentisme

El Noucentisme és un moviment cultural que neix a Catalunya al segle XX. Es caracteritza per la recuperació de la cultura clàssica i per l'aparició de nous gèneres literaris.

9. El Postmodernisme

El Postmodernisme és un moviment cultural que neix a França al segle XX. Es caracteritza per la recuperació de la cultura clàssica i per l'aparició de nous gèneres literaris.

10. El Contemporani

El Contemporani és un moviment cultural que neix a França al segle XX. Es caracteritza per la recuperació de la cultura clàssica i per l'aparició de nous gèneres literaris.

Continguts d'història de la literatura, per situar les obres i els autors en el seu context.

Al bloc final de la unitat, una mica més de tot: banc d'activitats, activitats d'avaluació a partir d'un text i banc de textos.

BANC D'ACTIVITATS

COMENÇAMENT

1. Llegeix el text i respon a les preguntes.

GRAMÀTICA

1. Subratlla els noms i classifica-los segons el gènere i el nombre.

LECTURA

1. Llegeix el text i respon a les preguntes.

VOCABULARI

1. Defineix els mots següents.

ACTIVITATS

1. Fes un dibuix que representi una escena descrita al text.

BANC DE TEXTOS

Ecologia i participació

1. Llegeix el text i respon a les preguntes.

Excèl·lor

1. Llegeix el text i respon a les preguntes.

Victor Català

1. Llegeix el text i respon a les preguntes.

BANC DE TEXTOS

Excèl·lor

1. Llegeix el text i respon a les preguntes.

Victor Català

1. Llegeix el text i respon a les preguntes.

ACTIVITATS

1. Llegeix el text i respon a les preguntes.

2. Fes un dibuix que representi una escena descrita al text.

3. Escrigues una breu descripció de la sensació que et provoca llegir aquest text.

I al final de cada trimestre, el **dossier cultura**.

Una mica d'història

Des de les primeres civilitzacions, els humans hem creat obres d'art i literatura. Aquests obres són una manera de expressar-nos i de connectar-nos amb els altres.

Estancament

1. Llegeix el text i respon a les preguntes.

Prohibit i resistent

1. Llegeix el text i respon a les preguntes.

La recuperació

1. Llegeix el text i respon a les preguntes.

Prohibit i resistent

1. Llegeix el text i respon a les preguntes.

La recuperació

1. Llegeix el text i respon a les preguntes.

ACTIVITATS

1. Llegeix el text i respon a les preguntes.

2. Fes un dibuix que representi una escena descrita al text.

3. Escrigues una breu descripció de la sensació que et provoca llegir aquest text.

Aquí descobriràs continguts socials, culturals i històrics relacionats amb la llengua.

Competències

- Competència comunicativa, lingüística i audiovisual
- Competència artística i cultural
- Competència matemàtica
- Competència digital
- Competència en el joc i l'interacció amb el món físic
- Competència d'aprendre a aprendre
- Competència social i ciutadana
- Competència d'autonomia, iniciativa personal i emprenedoria

Altres icones

- Activitats TAC
- Activitats amb el suport de la guia didàctica
- Activitats de repàs d'ortografia

1

Viure ràpid, viure a poc a poc

Llengua

SABER

- Les instruccions administratives
- Els pronoms febles
- *El o al, els o als*
- El vocabulari del pas del temps

SABER FER

- Donar referències bibliogràfiques

Literatura

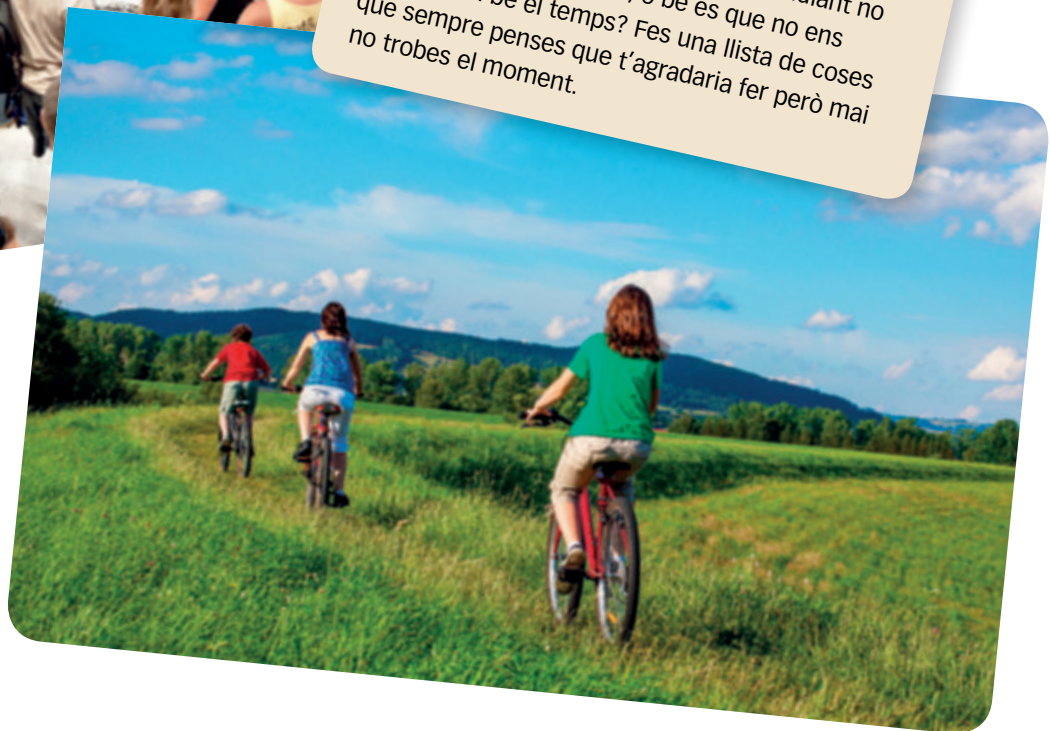
SABER

- La literatura catalana del segle XIX: la Renaixença

No tinc temps!

Quina excusa! Quant temps fa que no seus en un banc amb un amic per mirar una posta de sol, mentre xerreu de les vostres coses? Creus que ho fem tot amb presses? La vida d'estudiant no et deixa temps per a res, o bé és que no ens organitzem bé el temps? Fes una llista de coses que sempre penses que t'agradaria fer però mai no trobes el moment.

M'he d'organitzar

Elabora un horari setmanal semblant al que tens a sota, posa-hi cada tipus d'activitat d'un color diferent, per exemple:

- L'horari al teu centre escolar, de color vermell.
- El temps que dediques als àpats, de color groc.
- El temps que dediques a fer deures o a estudiar, de color verd.
- Les hores que ocupen les activitats extraescolars, de color blau.

Comprova que dorms almenys 7 hores cada dia i que encara et queda prou temps per descansar, divertir-te, veure els amics, etc.

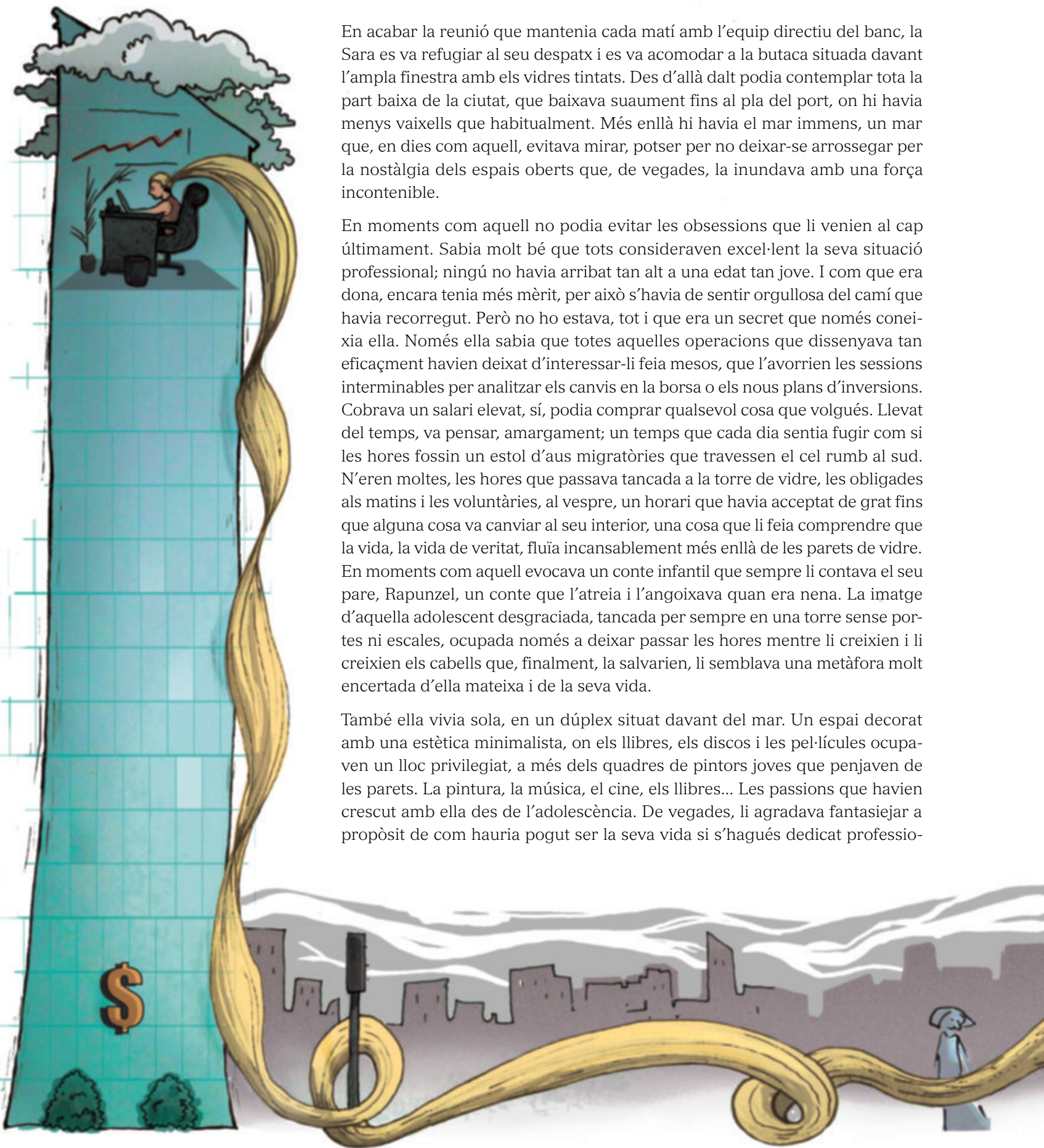
	dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.
7 a 8							
8 a 9							
9 a 10							
10 a 11							
11 a 12							
13 a 14							
14 a 15							
15 a 16							
16 a 17							
17 a 18							
18 a 19							
19 a 20							
20 a 21							
21 a 22							
22 a 23							

Cafè i llibres

En acabar la reunió que mantenia cada matí amb l'equip directiu del banc, la Sara es va refugiar al seu despatx i es va acomodar a la butaca situada davant l'ampla finestra amb els vidres tintats. Des d'allà dalt podia contemplar tota la part baixa de la ciutat, que baixava suaument fins al pla del port, on hi havia menys vaixells que habitualment. Més enllà hi havia el mar immens, un mar que, en dies com aquell, evitava mirar, potser per no deixar-se arrossegar per la nostàlgia dels espais oberts que, de vegades, la inundava amb una força incontenible.

En moments com aquell no podia evitar les obsessions que li venien al cap últimament. Sabia molt bé que tots consideraven excel·lent la seva situació professional; ningú no havia arribat tan alt a una edat tan jove. I com que era dona, encara tenia més mèrit, per això s'havia de sentir orgullosa del camí que havia recorregut. Però no ho estava, tot i que era un secret que només coneixia ella. Només ella sabia que totes aquelles operacions que dissenyava tan eficaçment havien deixat d'interessar-li feia mesos, que l'avorrien les sessions interminables per analitzar els canvis en la borsa o els nous plans d'inversions. Cobrava un salari elevat, sí, podia comprar qualsevol cosa que volgués. Llevat del temps, va pensar, amargament; un temps que cada dia sentia fugir com si les hores fossin un estol d'aus migratòries que travessen el cel rumb al sud. N'eren moltes, les hores que passava tancada a la torre de vidre, les obligades als matins i les voluntàries, al vespre, un horari que havia acceptat de grat fins que alguna cosa va canviar al seu interior, una cosa que li feia comprendre que la vida, la vida de veritat, fluïa incansablement més enllà de les parets de vidre. En moments com aquell evocava un conte infantil que sempre li contava el seu pare, Rapunzel, un conte que l'atreïa i l'angoixava quan era nena. La imatge d'aquella adolescent desgraciada, tancada per sempre en una torre sense portes ni escales, ocupada només a deixar passar les hores mentre li creixien i li creixien els cabells que, finalment, la salvarien, li semblava una metàfora molt encertada d'ella mateixa i de la seva vida.

També ella vivia sola, en un dúplex situat davant del mar. Un espai decorat amb una estètica minimalista, on els llibres, els discos i les pel·lícules ocupaven un lloc privilegiat, a més dels quadres de pintors joves que penjaven de les parets. La pintura, la música, el cine, els llibres... Les passions que havien crescut amb ella des de l'adolescència. De vegades, li agradava fantasiejar a propòsit de com hauria pogut ser la seva vida si s'hagués dedicat professio-

nalment a alguna d'aquelles passions. Però les pressions familiars foren molt fortes, tant com la seva ambició, i finalment va triar la carrera que li donaria prestigi social. Era allà, al seu espai íntim, l'únic lloc on aconseguia trobar-se bé, encara que, com li passava a Rapunzel immobilitzada dins la torre, cada vegada era més gran el seu desig de compartir la vida amb algú que tingués uns gustos semblants i l'alliberés d'aquella condemna que havien començat a ser els seus dies; algú que, ho sabia amb certesa, mai no trobaria als ambients on transcorria la seva vida.

Va abaixar la mirada i va observar la vorera del davant. Les obres ja estaven quasi acabades, tenien prevista la inauguració per al dissabte següent. Que valents, atrevir-se a obrir una llibreria en aquesta època! No la va sorprendre gens que tanqués la botiga que ocupava abans aquella planta baixa, un comerç antic que ella recordava de quan era una noieta, condemnat sense remei a la desaparició. Quan van tancar, feia ja tres o quatre mesos, va creure que hi instal·larien algun dels negocis que hi havia en aquella zona tan cèntrica: una immobiliària, una botiga d'aparells electrònics, alguna *boutique*... També ella es va sorprendre en veure el cartell que anunciava la pròxima inauguració d'una llibreria. Era veritat que no n'hi havia cap per aquella zona, la voracitat especulativa havia anat desplaçant-les cap a uns altres carrers més apartats. Una conseqüència més de les lleis no escrites que regien els nous temps, quan els beneficis immediats s'imposaven a qualsevol altra consideració. Seria molt difícil que es mantingués en un entorn tan hostil.

La visió de la llibreria va calmar una miqueta el desassossec de la Sara. Quan l'obriessin, seria un pretext excel·lent per evitar la mitja hora del cafè compartit amb els seus companys de l'equip directiu, quasi tots homes; un temps en què només parlaven dels mateixos temes que en les reunions de treball o, encara pitjor, d'assumptes masculins que no li interessaven gens. «Tots estranys, com habitants d'un altre planeta», pensava la Sara de vegades. Encara que, potser, com passava a *Sóc llegenda*, aquell inquietant llibre de Richard Matheson, era ella la diferent, l'única alienígena de la comunitat.

No la va visitar el dia de la inauguració, però el dilluns següent la Sara va avançar una miqueta l'hora del cafè i, en comptes de dirigir-se al local on solia reunir-se amb els companys del banc, va creuar el carrer i va entrar a la llibreria. Es va sorprendre en descobrir l'amplitud del local i el gust amb què estaven distribuïts els espais. Però encara es va sorprendre més en comprovar que, al fons, havien instal·lat una cafeteria menuda, amb una barra minúscula i quatre taules col·locades en una àrea limitada per les prestatgeries que, com radis d'un cercle imaginari, semblaven convergir en un dels cantons. Era una idea magnífica, que la Sara ja havia vist en alguna de les ciutats que havia visitat, però que, fins aquell moment, ningú no havia posat en pràctica a la seva. I era també una solució ideal per a ella. Podria anar-hi cada dia a prendre el cafè de mitjan matí i, al mateix temps, perdre's entre tants volums com se li oferien, temptadors, a les prestatgeries i damunt les taules.

A més, la llibreria semblava pensada perquè els visitants la recorreguessin amb tranquil·litat, segurs que ningú no els molestaria. Només eren dues, les persones que portaven el negoci: l'home encarregat de la caixa, que també es movia entre les prestatgeries, arreglant els llibres i atenent les demandes dels

clients, i una dona gran, que s'ocupava de la cafeteria i que, com la Sara va comprovar de seguida, també s'encarregava de l'ordinador on devien estar catalogats tots els llibres.

La Sara va seure en una de les taules i va demanar un cafè amb llet i una torrada. S'ho va prendre amb una sensació de serenitat desconeguda, mentre observava tot allò que passava al seu voltant. Aquell dia, potser perquè era dilluns, hi havia pocs clients: sis o set persones que es movien, abstretes, pels espais oberts entre els expositors. També la Sara els va recórrer, entusiasmada per allò que hi anava descobrint. Li va semblar evident que havien obert aquella llibreria amb la pretensió d'atendre les necessitats que no cobrien les altres. Sobre les taules hi havia les novel·les d'èxit, les que no podien faltar ni a la llibreria més senzilla, però també hi va trobar algunes col·leccions minoritàries que sempre trobava a faltar en les altres llibreries. La va fascinar sobretot la secció dedicada a la poesia, unes prestatgeries amples que ocupaven una bona part de la paret del fons, plenes de títols i d'autors que els seus ulls van recórrer amb emoció. Li agradava des de sempre, encara que era una faceta de la seva vida que mai no s'havia atrevit a compartir amb ningú, ni mentre estudiava a la universitat ni, menys encara, en cap de les feines que havia tingut. «Rapunzel, en la seva solitud, s'entretenia deixant sonar la seva dolça veu». Això era la poesia per a ella, la cançó que li permetia sentir-se viva, com un vici o una passió secreta que l'ajudava a no caure en la desesperació.

Aquell dia, va sortir de la botiga amb dos llibres, una edició de les cartes que Kafka va escriure a Milena Jesenská, un títol que ella creia esgotat, i *Instant*, l'última obra de Wislawa Szymborska, l'escriptora polonesa que la va impressionar quan va llegir *Vista amb un gra de sorra*, un dels pocs llibres que tenia sempre a mà perquè posseïa la virtut, l'obris per la pàgina que l'obris, de tornar-li de seguida les ganes de viure, de tant d'optimisme com se'n despenia. Se n'hauria volgut emportar alguns més, eren molts els títols que li interessaven, però la seva part racional es va imposar de seguida: si havia de visitar la llibreria cada dia, seria millor comprar un sol llibre cada vegada, per allargar així el plaer de la selecció.

AGUSTÍN FERNÁNDEZ PAZ. *Només ens queda l'amor*
(Adaptació)

*Res succeeix dues vegades
i és el que determina
que naixem sense destresa
i morim sense rutina*

Obtenir informació

1 Reescriu les informacions errònies sobre la Sara, la protagonista del text, perquè siguin correctes:

- La Sara és jove.
- Es reuneix cada dia amb la direcció del banc on treballa.
- Està orgullosa de la seva posició laboral.
- Sempre esmorza sola.
- Li agrada esmorzar amb els seus companys de l'equip directiu.
- Té força diners.
- Li agrada llegir.
- Viu retirada en una zona boscosa.
- El seu gènere literari preferit és la novel·la romàntica.
- Al lloc on obren la llibreria abans hi havia una botiga de telefonia mòbil.

2 Escribe un sinònim de cadascun d'aquests noms abstractes que apareixen en el text:

• enyorança	• dèria	• satisfacció	• cobdícia
• càstig	• opressió	• guany	• atenció
• ansietat	• tranquil·litat	• petició	• poder

Interpretar el sentit

3 En el text se'ns diu que el conte Rapunzel és una «metàfora molt encertada d'ella mateixa i de la seva vida». Recordes el conte de Rapunzel? Pots explicar què és una metàfora? Què té en comú la Sara amb Rapunzel? Per què se sent tan identificada amb la protagonista del conte que des de petita li agrada tant?

4 Localitza aquestes dues expressions en el text i explica què signifiquen:

- voracitat especulativa
- estètica minimalista

5 Per què en el text es diu que és *valent* obrir una llibreria? Pensa en botigues que hagin obert o tancat recentment en el teu entorn i explica-ho. Què en penses, tu?

6 Quina és la professió de la Sara? L'ha triada ella, per pròpia voluntat? Per què diu que és una carrera amb «prestigi social»?

Expressar-se

7 Quin sentit té que en el text es digui que «com que era dona, encara tenia més mèrit»? El sexisme és la discriminació per raó de sexe. Creus que això passa en la nostra societat? En podries posar algun exemple? Com creus que es pot combatre?

8 Coneixes la novel·la *Sóc llegendària*? Potser has vist alguna de les versions cinematogràfiques que se n'han fet? Si és així, sabràs que la història que s'hi explica està ambientada en un futur llunyà no gaire esperançador, sinó més aviat tot al contrari. Com veus tu el futur del món, d'aquí a dos-cents o tres-cents anys, posem per cas? Creus que es viurà millor o pitjor que ara, a la Terra? Fes una redacció per explicar el teu punt de vista sobre aquesta qüestió.

Les instruccions administratives

The screenshot shows the EOI website interface. At the top, there are logos for EOI and the Department of Education. A navigation menu includes: INICI, EXAMES, ESCOLA, CURSOS, TRÀMITS, ALUMNAT, and MATRÍCULES. The main content area is titled 'Anglès' and 'Curs d'estiu 2015'. It provides information about the course duration (from 15/07/15 to 26/07/15), hours (260 hours), and levels (A1 to B2+). A table shows the schedule for two levels: A1 (10:00-14:00) and B2+ (14:00-20:00). Below this, there is a section for 'Equivalències dels nivells' with a table mapping EOI levels to the Common European Framework. Other sections include 'Preu' (€35,00), 'Edat mínima' (14 years), 'Matrícula' (deadline 21/07/15), 'Noves alumnes de cursos d'estiu' (deadline 04/08/15), 'Documentació imprescindible per a la matrícula de tots els alumnes' (ID and passport), 'Pagament' (deadline 24/07/15), and 'Test de nivell' (deadline 18/06/15).

Anglès

Curs d'estiu 2015

Si vols informació dels cursos monogràfics d'anglès d'aquest curs, clica aquí

Durada

De 15/07/15 al 26/07/15 (260 hores), de dilluns a dimecres.

Horaris i nivells

Nivell	Nivell *
10:00 - 14:00	A1, A2, B1, B2, B2+
14:00 - 20:00	A1, A2, B1, B2, B2+

* Curs de cadascun dels nivells, per haver-hi submèsos per tal d'adaptar els continguts als coneixements dels alumnes de cada grup.

Equivalències dels nivells

Nivell de l'EOI	Nivell segons el Marc europeu comú de referència
A1	A1 (conscient)
A2	Se situa a la franja de l'A2 (conscient)
B1	Se situa a la franja del B1 (primer nivell de l'autonòm)
B2	Se situa entre el nivell B1 i el nivell B2 (conscient independent)
B2+	Se situa a la franja del B2 (conscient independent)
B2+	Preparat per accedir al curs del C1

Preu

€35,00 € (preu del material no inclòs).

Edat mínima

14 anys (completats abans del 21 de desembre d'aquest any).
En el cas d'alumnes de 14 a 18 anys, els pares o tutors hauran de venir a formalitzar la matrícula per tal de signar les autoritzacions pertinents.

Matrícula

A la sala de matrícula de l'Escola Oficial d'Idomes Barcelona (després de passar pel pàrquing de bicicletes).

Antes alumnes de cursos d'estiu

Els alumnes que hagin assistit al curs intensiu d'anglès de l'edició 2014 a l'EOI Barcelona es podran matricular el dia 28/07/15, de 10:00 a 12:00 h o de 17:00 a 19:00 h.

Noves alumnes de cursos d'estiu

- La matrícula tindrà lloc els dies 04/08/15 i 05/08/15, de 10:00 a 14:00 h i de 16:00 a 19:00 h.
- Places limitades.

Documentació imprescindible per a la matrícula de tots els alumnes

- 1 fotografia de carnet
- DNI o passaport

Pagament

- En el moment de la matrícula es demanarà l'import de pagament, que s'haurà de fer efectiu abans de 24 hores a qualsevol terminal de servei ("La Caixa").
- Només es retornarà l'import de la matrícula, en cas que s'hagi d'anul·lar un curs.

Test de nivell

Nivell	Dia	Hora	Alumnes amb cognoms	Lloc
Anglès (nivell A1)	11/06/2015	10:00	de TA a la 1	Aula 22 (de planol)
Anglès (nivell A2)	18/06/2015	16:00	de la M a la 2	Aula 22 (de planol)
Anglès (nivell B1)	11/06/2015	12:00	de TA a la 1	Aula 22 (de planol)
Anglès (nivell B2)	18/06/2015	18:00	de la M a la 2	Aula 22 (de planol)

- El test és obligatori per a tot l'alumnat matriculat a cursos d'estiu, excepte per a principiants absoluts i alumnes oficials del mateix curs acadèmic. En aquest darrer cas, l'alumne haurà d'acreditar el seu nivell.
- S'anul·larà la matrícula a totes les persones que hagin de fer el test de nivell i no s'hi presentin puntualment en la data fixada.

Nota d'interès al públic

NOTA: Totes les informacions d'aquest web estan subjectes a possibles canvis.

9 Digues si les informacions següents es poden trobar o no en aquesta pàgina, o bé si hi ha possibilitat d'obrir una altra pàgina des d'un enllaç:

- Horaris dels cursos.
- Documentació que cal aportar.
- Preu dels cursos
- Nombre de places que s'ofereixen.
- Horaris d'atenció al públic.
- Noms del professorat.

10 Contesta les preguntes següents sobre la matriculació d'aquests cursos:

- Què vol dir la sigla EOIBD?
- Quin és l'únic requisit que s'exigeix per matricular-s'hi?
- Quins col·lectius d'alumnes es diferencien?
- Quina documentació s'ha d'aportar en el moment de la matrícula?

11 Imagina't que ets un alumne nou d'aquesta escola. Explica pas per pas tot el que hauries de fer.

Has de saber

Les instruccions administratives són un tipus de text de la vida quotidiana que ens indica com fer un determinat tràmit davant d'una entitat pública o privada. Cal fer-ne una lectura atenta per saber exactament quins passos cal seguir per completar el tràmit en qüestió. En aquest sentit, cal tenir clars conceptes com:

- **La relació del ciutadà o usuari amb el tràmit.** Hem de tenir clar si estem obligats a fer aquell tràmit (per exemple, empadronar-nos en una nova adreça si canviem de residència) o bé és voluntari (per exemple, sol·licitar ser admès en un curs).
- **Els requisits exigits.** Abans de presentar una sol·licitud, hem de veure si hi ha condicions d'edat, de nacionalitat, de residència, etc., que hàgim de complir necessàriament.

- **El procediment.** Convé entendre clarament els passos a seguir, els llocs i els horaris on s'ha de presentar la demanda o la documentació. En el cas de procediment telemàtic, cal assegurar-se que es pugui fer el procediment complet per aquesta via, i que no calgui deixar-ne alguna mena de constància documental.
- **La documentació necessària.** Hem de ser curiosos a entendre amb precisió si la documentació ha de ser original, si ha d'haver estat expedida per en un termini determinat, si s'admeten fotocòpies, etc.
- **Els formularis que cal complimentar.** Hem de distingir els camps que cal omplir obligatòriament (normalment indicats amb un asterisc) i els camps opcionals. Hem d'estar atents al tractament que decidim sobre les nostres dades personals, ja que sovint se'ns demana quin ús n'autoritzem.

- 12 Llegeix atentament aquestes instruccions sobre el carnet jove i respon les preguntes que tens a continuació. Si en aquesta pantalla no trobes la resposta a alguna pregunta, busca-la a l'adreça www.carnetjove.cat.

COM FER-TE' EN LÍNIA:

- Tenir entre 18 i 30 anys*, ambdós inclosos.
- Residir a Catalunya.
- Omplir el formulari amb les dades que et demanem.
- Efectuar el pagament en línia de la quota anual del Carnet, que és de 7,90€.
- Passar a recollir el teu Carnet jove a l'oficina de "la Caixa" que hagi escollit, passats uns 7 dies hàbils aproximadament.

Sol·licita el Carnet Jove no financer

Sol·licita el Carnet Jove financer

**Els/les joves entre 12 i 17 anys, ambdós inclosos, haureu de seguir el procediment habitual i sol·licitar el Carnet jove presencialment a qualsevol oficina de "la Caixa".*

***Per a qualsevol incidència en la tramitació podeu posar-vos en contacte amb nosaltres a través del correu electrònic carnetjove.online@gencat.cat informant de les vostres dades personals i afegint-hi una breu explicació.*

COM FER-TE' PRESENCIALMENT:

Si ho prefereixes, pots passar-te a sol·licitar el Carnet jove per qualsevol oficina que "la Caixa" ubicada a Catalunya. En el moment de sol·licitar el carnet, et caldrà presentar un document d'identitat i abonar la quota anual de 7,90€. En uns 7 dies hàbils aproximadament després de la data de sol·licitud, ja podràs passar a recollir el Carnet jove definitiu en aquella mateixa oficina. **Cerca la teua oficina!!**

- A partir de quina edat pots obtenir el carnet jove?
- De quina institució depèn?
- Quin cost té, el carnet?
- On has de fer la majoria de tràmits?
- Quina durada estimada té el tràmit?
- Quina documentació és imprescindible?
- Quina diferència hi ha entre el carnet financer i el no financer?

→ SABER FER

Donar referències bibliogràfiques

De vegades, al final d'un treball, com ara el projecte de recerca, hem de citar totes les obres que hem consultat per elaborar-lo. També als centres educatius o a les biblioteques hi ha llistes de llibres de text o de lectures recomanades. Quan elaborem una bibliografia, és a dir, una llista de llibres, cal que donem tota la informació necessària perquè qualsevol persona pugui localitzar-los fàcilment, en una biblioteca o en una llibreria.

Cal que totes les dades apareguin sempre en el mateix ordre. Per exemple, la referència del llibre del qual has llegit un fragment en aquesta unitat és la següent:

FERNÁNDEZ PAZ, AGUSTÍN. *Només ens queda l'amor*. Alzira: Edicions Bromera, 2009.

Com veus, l'estructura de la referència és:

- Cognoms i nom de l'autor (en versaletes).
- Títol del llibre (en cursiva, o subratllat si escrius a mà).
- Lloc d'edició, editorial i any d'edició.

En aquest cas, hi podríem afegir el nom del traductor (Josep Franco), ja que la llengua original del llibre és el gallec.

Quan esmentem diverses obres seguides, cal ordenar-les alfabèticament segons el cognom de l'autor. Si n'hi ha moltes, també les podem agrupar per temes.

A més, hi ha una referència que acostumen a fer servir les llibreries i que segurament has vist a la llista de llibres de text d'aquest curs. Es tracta de l'ISBN (*International Standard Book Number*), un codi numèric internacional que identifica de manera inequívoca un títol i una edició determinada, i és obligatori que tots els llibres que es comercialitzen el tinguin. Amb aquesta xifra podem localitzar un llibre en qualsevol lloc del món on puguem accedir al registre. En el cas del llibre que hem fet servir com a exemple, l'ISBN és 978-84-9824-411-3.

Pots trobar aquestes dades a la pàgina de crèdits del llibre, o bé en aquesta pàgina web (cal que facis servir el cercador):

<http://www.mcu.es/webISBN>

- 13** Fes la llista dels llibres que has llegit durant les vacances d'estiu, o bé durant l'últim any, com si l'haguessis de donar a algú perquè els busqués a la biblioteca. Busca les dades que no tinguis a mà i escriu les referències bibliogràfiques completes. Ordena'ls alfabèticament segons el cognom de l'autor.

- Busca l'ISBN de tots els llibres que has inclòs a la teva llista.

Els pronoms febles

Els pronoms febles són pronoms, és a dir, paraules que substitueixen sintagmes nominals, adjectivals, adverbials o preposicionals, o també proposicions subordinades en el marc d'una oració composta. Exemples:

Veig en Pere. → *El veig.*
SN pronom

En Pere és simpàtic. → *En Pere ho és.*
SA pronom

En Pere és aquí. → *En Pere hi és.*
SAdv pronom

En Pere va a la platja. → *En Pere hi va.*
SP pronom

En Pere creu que ho pot fer millor. → *En Pere ho creu.*
proposició pronom

Aquests pronoms són febles perquè estan formats per una síl·laba àtona. A més, a diferència dels pronoms personals forts (*jo, tu, nosaltres...*) no poden aparèixer aïllats formant un enunciat, sempre depenen d'un verb, davant o darrere del qual se situen, com hem vist en els exemples anteriors.

El quadre següent recull els diferents pronoms febles:

1a persona	2a persona	3a persona	neutre	adverbials
em, ens	et, us	es el, la, els, les li, els	ho	hi en

ACTIVITATS

14 Identifica els pronoms febles que hi ha en aquestes oracions i indica a què fa referència cadascun:

- Vaig posar els apunts dins la motxilla, però ara no els trobo.
- No agafeu peixos petits, torneu-los a llençar a l'aigua.
- Els albercocs són a les branques més altes, si m'enfilo els podré collir.
- No he fet els dos últims exercicis perquè no els he entès.
- Necessito els mapes per a demà, aquesta tarda aniré a comprar-los.

15 Copia aquestes oracions i completa-les amb el pronom feble adequat:

- Sortirem de l'alberg a les vuit del matí i tornarem cap al vespre.
- Ja he parlat amb l'Agustí i he demanat la seva càmera de vídeo.
- Han estat discutint molta estona, però no han posat d'acord.
- Necessites un retolador vermell? Té, jo tinc un.
- Ara passa un taxi. Atura , Manel!
- No puc acceptar les seves condicions, lamento.

1 Formes dels pronoms febles

Alguns pronoms febles tenen diverses formes, segons el nombre i el gènere: *el, la, els, les*; o bé segons la posició respecte al verb: *m'estima, estimar-me, estima'm, em vas estimar*. Altres, en canvi, tenen una única forma: *ho*.

La taula següent recull en negreta totes les formes possibles dels pronoms febles segons la posició respecte del verb i segons si s'apostrofen o no.

Darrere del verb (amb imperatiu, gerundi i infinitiu)		Davant del verb (amb la resta de temps verbals)	
Forma plena (quan el verb acaba en consonant, -eu o -iu)	Forma reduïda (quan el verb acaba en vocal)	Forma reforçada (quan el verb comença amb consonant)	Forma elidida (quan el verb comença amb vocal o h)
digueu- me	avisa' m	em truca	m' acostaré
fes- te	belluga' t	et sentim	t' has adonat
deixar- se	treure' s	es cansa	s' adorm
comprant- ne	dóna' n	en pren	n' escolteu
robar- lo	enganxi' l	el maregeu	l' ajudava
porteu- nos	busca' ns	ens destorba	ens impressionà
estudiant- los	memoritza' ls	els va trobar	els obligaria
bellugueu- vos	creure- us	us convida	us empenyia
calqueu- la	estima- la	la copiés	l' olora
tancar- les	obre- les	les conservàvem	les admira
dient- li	demana- li	li telefonaré	li agradaria
valoreu- ho	provi- ho	ho consultàriem	ho inclourem
aneu- hi	vés- hi	hi vaig ser	hi insisteixo

No s'apostrofa davant **i, u, hi, hu** àtones.

Fixa't que en alguns casos no existeix alguna de les quatre formes possibles. Llavors es fa servir una altra forma, tal com queda indicat, en la taula, amb un tramata gris.

ACTIVITATS

- 16 Quins són els pronoms febles que tenen quatre formes? Escriu oracions amb cadascuna de les formes que presenten.

Exemple: Va dir-**me** hola. **Em** va dir hola. Dóna'**m** la mà. **M'**ha donat la mà.

- 17 Torna a escriure aquestes oracions i transforma les perífrasis verbals d'obligació en verbs en imperatiu. Vigila amb els canvis que has de fer en els pronoms febles:

Exemple: Has d'avisar-lo. → **Avisa'l**.

- Cal que es prengui aquest medicament tres cops al dia.
- Per observar el creixement de la mongetera heu de plantar-la en un pot transparent.
- Cal que m'expliquis tot el que va passar.
- Primerament heu de fer un quadrat de paper. Aleshores, heu de doblegar-lo per la meitat.

2 Funcions dels pronoms febles

Els diferents pronoms febles fan diverses funcions sintàctiques, que queden recollides de manera sintètica en aquest quadre:

Pronoms febles	Funcions
em, ens	<ul style="list-style-type: none"> • Complement directe: Ens han avisat avui. • Complement indirecte: Em donen les gràcies.
et, us	<ul style="list-style-type: none"> • Complement directe: El pare et renyarà. • Complement indirecte: Compreu-vos entrepans.
el, la els, les	<ul style="list-style-type: none"> • Complement directe: El cotxe la va envestir a la cantonada. • Atribut quan és un substantiu definit: La Maria l'és. (<i>l'</i> = la cosina de la Marta)
ho	<ul style="list-style-type: none"> • Complement directe quan és neutre o una proposició subordinada: Ho valoro. (<i>ho</i> = això, que m'hagis dit el que sents) • Atribut quan és un substantiu indefinit o un adjectiu: La Maria ho és. (<i>ho</i> = economista, intel·ligent)
li, els	<ul style="list-style-type: none"> • Complement indirecte: Després els comunicarem la decisió.
es	<ul style="list-style-type: none"> • Complement directe de sentit reflexiu: Es dutxa cada matí. • Complement indirecte de sentit reflexiu: Es renten les mans amb sabó. • Sense cap funció específica en verbs pronominals: Els jugadors es pensaven que el partit havia acabat.
en	<ul style="list-style-type: none"> • Complement directe amb noms indefinits: Compra'n. (<i>n</i> = pa) • Complement de règim verbal que comença per la preposició <i>de</i>: Ja en parlarem. (<i>en</i> = del tema) • Complement circumstancial que comença per la preposició <i>de</i>: L'Antoni en ve. (<i>en</i> = del mercat) • Subjecte en certs verbs: N'han arribat dos. (<i>en</i> = treballadors) • Complement de nom que comença per la preposició <i>de</i>: Això n'és una prova. (<i>n'</i> = de l'assassinat) • Sense cap funció específica en verbs pronominals: La majoria de turistes se n'anirà a finals d'agost.
hi	<ul style="list-style-type: none"> • Complement de règim verbal que comença per una preposició que no és <i>de</i>: Ja hi pensaré! (<i>hi</i> = en la teva proposta) • Complement circumstancial de manera o que comença per una preposició que no és <i>de</i>: L'Anna hi camina. (<i>hi</i> = lentament, per la platja) • Complement predicatiu: En Manel sovint hi va. (<i>hi</i> = brut) • Sense cap funció específica en verbs pronominals: No hi veig bé.

ACTIVITATS

18 Copia les oracions següents i substitueix l'element destacat per un pronom feble:

- He buscat **la tutora** pertot arreu.
- Direm **a l'Anna i a la Carla** que portin el banyador.
- Avui ens pots acompanyar **a l'institut** amb cotxe?
- Deixa **les bosses del supermercat** damunt de la taula de la cuina.
- Hem de decidir **què fem aquest cap de setmana** abans no ens truqui l'Àngels.
- Vaig telefonar **a la Sílvia**, però no hi era.

ACTIVITATS

19 Indica en quines d'aquestes oracions el pronom **en** fa la funció de subjecte:

- Si vols amanida te'n preparo una mica ara mateix.
- Sobretot vénen turistes europeus, però n'arriben molts de japonesos.
- Volia comprar figues però no n'hi havia.
- Em sap greu, però de pastissets no en queden.
- He perdut el tren de les sis; fins a les nou no en surt un altre.

20 Transforma aquestes oracions canviant el tractament:

Exemple: *I tu, què voldràs?* → *I vostè, què voldrà?* / *I vos, què voldreu?*

- Tu pots assegurar-te allà davant.
- Tu m'amagues alguna cosa.
- Demana la tanda i espera que et toqui.
- No sé què dir-te per consolar-te.

21 Escribe una oració en què apareguin aquestes combinacions de verb + pronom o pronom + verb. Fes servir la forma adequada de cada pronom feble.

ens + deixar

portar + les

demanar + li

en + agafar

canviar + els

22 Copia aquestes oracions i completa-les amb el pronom **la** en forma reforçada o elidida:

- La Maria diu que tothom ignora.
- El superior de l'Anna insta a presentar els informes a temps.
- obligaren a passar pel carril contrari a causa d'unes obres.
- La situació fou molt violenta perquè son pare humilià davant de tothom.
- Quan vingui la Karen, invitarem a dinar.
- Sempre segueix el mateix ritual: agafa la torrada, unta amb mantega i la parteix en quatre trossos.

23 Indica quina és la funció sintàctica dels pronoms febles d'aquestes oracions:

- Els pares em regalaran una moto.
- Renta't de dalt a baix.
- Ja t'havia avisat.
- No m'hi acabo d'acostumar.
- Poseu-vos la jaqueta per sortir al carrer.
- Li enviarem una postal.
- Ja no en vull més.
- No hi anirem fins demà.

24 Completa aquest diàleg amb els pronoms febles que calgui:

–Creus que aquesta que arriba és infermera?

–Jo crec que no és.

–Vols dir que no és la infermera del doctor Rius?

–Sí, calla, sí que és.

25 Identifica el CI d'aquestes oracions i substitueix-lo per un pronom feble:

- Telefona a l'àvia.
- Al final de l'acte lliurarem el certificat d'assistència als participants.
- Faran arribar el condol a les víctimes.
- Avui regalen una caps de galetes als clients.
- Han portat això per a vosaltres.

El o al, els o als

Per decidir si cal escriure *el* o *al* (o *els* o *als*), t'has de fixar en l'estructura gramatical del sintagma: *el* (o *els*) obre un sintagma nominal (SN), mentre que *al* (o *als*) encapçala un sintagma preposicional (SP). Vegem ara, amb més deteniment, la forma adient segons la funció d'aquest sintagma:

Sintagma nominal, amb *el* o *els*

- Subjecte: **El** restaurant serveix menjar cuinat a foc lent.
- Atribut: En Roger és **el** més tranquil de la colla.
- Complement directe: He trobat **el** meu millor amic.

Sintagma preposicional, amb *al* o *als*

- Complement indirecte: **Al** Ramon no li agraden les presses.
- Complement de règim: El cap dels mossos es va referir **als** embussos.
- Complement circumstancial de lloc: **Al** tren es pot llegir.

En el cas del complement circumstancial de temps, existeixen les dues possibilitats. Exemple: Va començar els estudis d'enginyeria **el** 2014. Us vindrem a veure **al** setembre.

ACTIVITATS

26 Copia les oracions següents i completa-les amb *el*, *els*, *al* o *als*:

- Quedem per demà migdia.
- Dóna l'encàrrec teus pares.
- tomàquets s'han apujat molt.
- carrer de casa hi ha accidents tot sovint.
- Truca teu germà ara mateix!
- Pensa millor per a tothom.
- En Josep no és candidat més adient.

27 Fes el mateix amb aquesta oració, que és un resum dels casos més freqüents:

- doctor Rovira és metge del poble, visita CAP matins i recepta medicaments necessaris seus pacients.

28 Copia aquest text i completa'l amb les grafies que hi falten:

Sovint indrets més bells que ens ofereix la natura són recndits, ferstecs, com si vlguessin restar amagats ls ulls humans. Noms algú amb sensibilitat i intució pot aventurar-se a descobrir-los. Un petit corriol neix mi dissimulat entre les branques baixes dels arbres. El caminant entira les branques i, mig ajupit, s'endina en la vegetació. Més endvant, el camí s'eixampla un pl i hom pot recuperar la poiió totalment vertical. El pendent és pronunciat. El terra, humit i cobert de

fulles groenques que han caigut, és molt relliscs. Només qui a conegut abans algn dels secrets que amaga la natura no es deixa intimidar i continua amb corate. La umitat es nota arreu, les fulles acoten l cap en una salutació obligada pel pes de la roada. Un revolt i la baixada planeja. L'oda comença a percebre, més enllà del silenci, el so inconfuible de l'aigua. S'albira un doll de llum. Les passes porten cap l gor i el salt d'aigua s'ofereix a la vista com un regal dels dus.

El pas del temps

El pas del temps ha estat des de sempre una qüestió que ha preocupat els éssers humans. Els horaris marquen les nostres vides i, encara que no hi parem esment, les referències al temps són constants: el «bon dia» de cada matí, la salutació «bona tarda» o expressions com ara «no tinc temps» o «quant falta?» o «fins demà».

ACTIVITATS

29 Tots aquests adjectius són sinònims d'*antic*, excepte dos. Quins són?

••• Què signifiquen?

ancestral • avinent • remot • pretèrit • obsolet • àvid • arcaic • vetust

30 Tria la paraula adequada en cada cas i escriu una oració en què es vegi clarament el significat de l'altra:

- Han hagut de llogar treballadors **temporals / temporers** per accelerar la recollida de la pera.
- Va aprofitar aquell **lapse / lapsus** per fullejar el diari.
- Té una manera de veure les coses una mica **antiga / antiquada**.

31 Forma noms abstractes a partir dels adjectius següents. Tingues en compte que en alguns casos hi ha més d'una forma possible.

- ancià
- vell
- senil
- decrepit
- antic

32 Les expressions següents es refereixen a un temps futur. Explica què vol dir cadascuna:

- immediatament
- d'aquí a un mes
- a mitjà termini
- d'avui per demà
- d'avui en vuit
- d'avui en quinze
- a la llarga
- a l'endemà
- a un mes vista

33 Hi ha expressions llatines que fem servir de vegades en la vida quotidiana, busca el significat de les següents, que tenen relació amb el temps:

- tempus fugit
- a posteriori
- post meridiem
- ars longa, vita brevis
- a priori
- carpe diem
- ante meridiem
- ipso facto
- sine die

34 Llegeix aquest diàleg i explica què volen dir les expressions subratllades:

–Manel! Quant de temps sense veure'ns!
 –Sí, noi, i justament aquest matí pensava que tal dia com avui fa tres mesos marxàvem cap a Eivissa tota la colla. Te'n recordes?
 –Ostres, quina memòria! Que guai, aquell viatge. Llàstima que la Lluïsa i tu vau acabar ben malament...
 –Superat, nano, tal dia farà un any!

La literatura catalana del segle XIX: la Renaixença

La publicació de l'oda La pàtria, de Bonaventura Carles Aribau, l'any 1833, és considerada l'inici de la Renaixença. El poeta, allunyat de la seva terra, en recorda el paisatge i, sobretot, se li fa present a través de la llengua catalana.

La pàtria

Adéu-siau, turons, per sempre adéu-siau,
oh serres desiguals, que allí, en la pàtria mia,
dels núvols e del cel de lluny vos distingia,
per lo repòs etern, per lo dolor més blau.
Adéu, tu, vell Montseny, que des ton alt palau,
com guarda vigilant, cobert de boira i neu,
guaites per un forat **la tomba del Jueu**,
e al mig del mar immens **la mallorquina nau**.

Jo ton superbe front coneixia llavors,
com conèixer pogués lo front de mos parents,
coneixia tan bé lo so de tos torrents
com la veu de ma mare o de mon fill los plors.
Mes, arrencat després per **fats** perseguidors,
ja no conec ni sent com en millors vegades;
així d'arbre migrat a terres apartades,
son gust perden los fruits e son perfum les flors.

Què val que m'haja tret una enganyosa sort
a veure de més prop les torres de Castella,
si el cant dels trobadors no sent la mia orella,
ni desperta en mon pit un generós record?
En va a mon dolç país en ales jo em transport,
e veig del Llobregat la platja serpentina,
que, fora de cantar en **llengua llemosina**,
no em queda més plaer, no tinc altre conhort.

Plau-me encara parlar la llengua d'aquells savis
que ompliren l'univers de llurs costums e lleis,
la llengua d'aquells forts que acataren los reis,
defengueren llurs drets, venjaren llurs agravis.

Muira, muira l'ingrat que, al sonar en sos llavis
per estranya regió l'accent natiu, no plora,
que, al pensar en sos **llars**, no es consum ni s'enyora,
ni cull del mur sagrat la lira dels seus avis!

En llemosí sonà lo meu primer **vagit**,
quan del mugró matern la dolça llet bevia;
en llemosí al Senyor pregava cada dia,
e càntics llemosins somiava cada nit.
Si quan me trobo sol, parl amb mon esperit,
en llemosí li parl, que altra llengua no sent,

e ma boca llavors no sap mentir ni ment,
puix surten mes raons del centre de mon pit.

Ix, doncs, per a expressar l'afecte més sagrat
que puga d'home en cor gravar la mà del cel,
oh llengua a mos sentits més dolça que la mel,
que em tornes les virtuts de ma innocent edat.
Ix, e crida pel món que mai mon cor ingrati
cessarà de cantar de **mon patró** la glòria
e passe per ta veu son nom e sa memòria
als propis, als estranys, a la posteritat.

BONAVENTURA CARLES ARIBAU

la tomba del Jueu: Montjuïc

la mallorquina nau: l'illa de
Mallorca

fat: destí

llengua llemosina: llengua catalana

muira: mori

llar: ànima d'un avantpassat

vagit: plor d'un nadó

ix: surt

mon patró: Gaspar Remisa,
destinatari del poema, per
a qui el poeta treballava

Mar i cel

Després de patir un abordatge, Blanca es troba captiva amb altres cristians en un vaixell corsari. Enamorada del pirata Saïd, al qual en un primer moment va voler apunyalar, viu amb desesperació la rebel·lió dels seus companys i vol ajudar Saïd a fugir.

BLANCA: Saïd, fugiu!

SAÏD: Fugir!

BLANCA: Eixa finestra
dóna a la vida. Esteu salvat.

SAÏD: Ah, Blanca,
deixeu-me aquí morir; deixeu que besi
al cloure els ulls un fil de vostra roba!

BLANCA: No, Saïd, no; que vull la vostra vida,
que espero en vós; sentiu? Que a totes hores
viuré esperant-vos. *(Creu haver sentit soroll.)*
Oh! Fugiu!

SAÏD: Vós, Blanca,
m'ho maneueu?...

BLANCA: Sí.
(Sempre amb por que baixin los enemics.)
Ah! Que tornen!

SAÏD: A reveure.

BLANCA *(rompent en plor)*:
Aneu per caritat!

SAÏD: Vaixell que fores
mon orgull de tants jorns, gàbia de feres
on mon ser embrutit se corsecava,
sigues avui lo temple d'esta dona!

BLANCA: Déu meu! Me fa morir!

SAÏD: Va, doncs!

BLANCA: Ah!

SAÏD: Blanca...
la vostra mà...

BLANCA: Saïd!

SAÏD *(besant-la)*: La que volia
matar-me i m'ha salvat!

BLANCA: És vostra, vostra!

SAÏD: Llenceu al mar aqueix punyal: m'esglaia
tenint-lo vós.

BLANCA *(lo llença per la finestra)*:
Ja està. Fugiu!

SAÏD: M'arrenca
la vida!

BLANCA: Tornareu?...

SAÏD: Sí: us ho juro!
Fins vindrà, si morís, lo meu cadàver!

BLANCA: Adéu!

SAÏD: Ja prou!

BLANCA: Crideu-me de la terra
del mar, del paradís o de l'abisme,
jo us respondré seguint-vos, que só vostra!

(Se sent lleugera remor dalt de l'escala. Al sentir lo soroll s'han separat de pressa.)

SAÏD *(des de la finestra, en veu baixa)*:
A demà!

BLANCA *(també molt baix)*:
Adéu!

CARLES: On és lo vil!

BLANCA *(a Saïd)*: Ja tornen! Ah! De pressa!

CARLES: Morirà!
(Ix la lluna, que il·lumina de ple Saïd, que s'ha agenollat.)

BLANCA: El pare!

CARLES: Ah! Fuig!
(Carles baixa un altre graó i dispara sobre Saïd al moment en què Blanca, coneixent la intenció de son pare, d'un salt se posa al davant de Saïd, per resguardar-lo amb son cos, rebent la bala i vacil·lant ferida.)

Jo et mato!

BLANCA: Ah!

SAÏD *(ha tornat a pujar i la rep en sos braços, privant-la de caure a terra, no deixant-la ja fins que abraçats desapareixen)*:

L'heu ferida a ella!

BLANCA: Pare!

CARLES: Filla!

FERRAN *(apareixent dalt de l'escala, seguit de Joanot, Guillem, Roc, mariners i soldats)*:
Què heu fet!...

SAÏD *(amb desesperació)*:

L'abandoneu? La prenc! És meva!

Morim plegats, ma esposa! Abraça'm!

CARLES *(arribant al mig de l'escena seguit de tothom)*:
Filla!

SAÏD: Al mar!

BLANCA: Al cel! *(Se llencen al mar abraçats. Carles ha caigut al mig de l'escena de genolls.)*

CARLES: Oh Déu!

FERRAN *(corrent per la finestra)*:

A fons!

(Tornant al mig de l'escena.)

Ni rastre!

ÀNGEL GUIMERÀ. *Mar i cel* (Adaptació)

ACTIVITATS

- 35** Relaciona cadascuna d'aquestes afirmacions amb una estrofa del poema d'Aribau:
- El poeta identifica la seva pàtria amb la llengua catalana.
 - El poeta evoca el paisatge de la seva terra.
 - La llengua catalana és la llengua personal del poeta.
 - El poeta reivindica el passat medieval català.
 - El poeta, allunyat del seu país, l'enyora.
 - El poeta invoca la llengua perquè expressi arreu els seus sentiments.
- 36** Explica què significa per al poeta la llengua catalana des de cadascun d'aquests punts de vista:
- La seva situació en el moment d'escriure l'oda.
 - La seva biografia.
 - La pàtria catalana.
- 37** Escriu un resum d'aquesta escena de *Mar i cel*. Fixa't tant en el diàleg com en les acotacions.
- 38** Tria els adjectius que descriu millor el to de l'escena:
- plàcid
 - sarcàstic
 - emfàtic
 - romàntic
 - tendre
 - dramàtic
 - humorístic
 - col·loquial
- 39** Creus que *Mar i cel* és escrit en prosa o en vers? Justifica-ho amb exemples del text.

La Renaixença

Durant el segle XIX, la literatura catalana culta viu un procés de recuperació després del retrocés que havia viscut durant l'edat moderna (segles XVI-XVIII). La Renaixença és un moviment literari que, a partir de 1833, es marca un doble objectiu: restaurar la literatura culta en llengua catalana i, alhora, adoptar els corrents més representatius de la literatura europea de l'època, és a dir, el romanticisme i el realisme. Els autors d'aquest moviment van prendre consciència que el català s'havia de poder tornar a utilitzar com a llengua de cultura i que Catalunya tenia un passat històric i literari molt important. També van endegar la recopilació i la promoció de la literatura popular tradicional, com ara les rondalles, els romanços, etc. En aquesta unitat estudiarem la poesia i el teatre de la Renaixença, molt marcats pel romanticisme; i en la següent, la narrativa, que incorpora elements realistes.

La poesia

La poesia va ser el primer gènere a normalitzar-se, amb poetes com Víctor Balaguer, Joaquim Rubió i Ors, Bonaventura Carles Aribau i, sobretot, Jacint Verdaguer.

Jacint Verdaguer (1845-1902), conegut popularment com *mossèn Cinto*, és el màxim exponent de la poesia catalana del segle XIX, tant per l'extensió de la seva obra com pel grau d'elaboració i complexitat. Va conrear la poesia lírica i èpica i, a més, va ser també un gran prosista. Tota la seva producció està marcada per dos ideals: el cristianisme i l'amor a Catalunya. Dos dels títols més destacats de la seva obra són els poemes èpics *Canigó* i *L'Atlàntida*.

Jacint Verdaguer.

El teatre

El teatre culte es va consolidar més tard que la poesia, perquè no n'hi havia tradició en la nostra llengua i perquè requeria unes infraestructures (locals i companyies) i un públic ampli, elements dels quals el país estava mancat fins ben entrat el segle XIX. De tota manera, van triomfar autors com Frederic Soler, conegut també amb el pseudònim de Serafí Pitarra, i sobretot, Àngel Guimerà.

Àngel Guimerà (1845-1924) va néixer a Canàries, va venir a Catalunya de ben petit, va adoptar una actitud compromesa amb el catalanisme polític i fou un dels fundadors de la revista *La Renaixença*. Les seves obres presenten personatges d'origen incert, mestissos, i també situacions que enfronten o relacionen personatges d'ètnies diferents. Destaquen *Mar i cel*, *La filla del mar* i *Terra baixa*, sempre a la recerca de valors autèntics, com l'amor sincer i l'alliberament personal.

Àngel Guimerà.

ACTIVITATS

40 Llegeix atentament aquests trets de la literatura romàntica i digues si es poden aplicar als textos que has llegit abans i al poema de Jacint Verdaguer que tens a continuació. Especifica quins trets es poden aplicar a cada text i justifica-ho.

- Predomini de la passió i els sentiments per damunt de la raó.
- Reivindicació del passat històric, particularment el medieval.
- Recerca de la llibertat individual més enllà de les convencions socials.
- Nacionalisme o exaltació dels valors de la nació pròpia.
- Recerca de valors absoluts: vida, mort, amor, veritat, llibertat.
- Predilecció pels paisatges exòtics o impressionants.
- Llenguatge emfàtic o grandiloqüent.

Vora la mar

Al cim d'un promontori que domina
les ones de la mar,
quan l'astre rei cap a ponent declina
me'n pujo a meditar.
Amb la claror d'aqueixa llàntia encesa
contemplo mon no-res;
contemplo el mar i el cel, i llur grandesa
m'aixafa com un pes.
Eixes ones, mirall de les estrelles,
me guarden tants records,
que em plau reveure tot sovint en elles
mos somnis que són morts.
Aixequí tants castells en eixes ribes
que m'ha aterrat lo vent,
amb ses torres i cúpules altives
de vori, d'or i argent:
poemes, ail, que foren una estona
joguina d'infantons,
petxines que un instant surten de l'ona
per retornar al fons;

vaixells que amb veles i aparell s'ensorren
en un matí de maig,
illetes d'or que naixen i s'esborren
del sol al primer raig;
idees que m'acurcen l'existència
duent-se'n ma escalfor,
com rufagada que se'n du amb l'essència
l'emmusteïda flor.
A la vida o al cor quelcom li prenen
les ones que se'n van;
si no tinc res, les ones que ara vénen,
dieu-me, què voldran?
Amb les del mar o amb les del temps un dia
tinc de rodar al fons;
per què, per què, enganyosa poesia,
m'ensenyes de fer mons?
Per què escriure més versos en l'arena?
Platja del mar dels cels,
quan serà que en ta pàgina serena
los escriuré amb estels?

JACINT VERDAGUER

COMUNICACIÓ

- 41 Llegeix aquest text, extret de l'oficina virtual de l'ajuntament de Barcelona:

Carnet d'usuari de les biblioteques públiques de Barcelona

Carnet que permet gaudir dels diferents serveis oferts per les biblioteques públiques:

- Consulta de llibres, revistes, CD, vídeos, DVD, CD-ROM.
- Accés a bases de dades electròniques, internet, ús d'aparells audiovisuals.
- Préstec de documents de la pròpia biblioteca o d'altres biblioteques de la xarxa.
- Servei de préstec de continguts digitals eBiblio.
- Servei de fotocòpies.
- Activitats culturals i de foment de la lectura.
- Descomptes en activitats culturals de la ciutat: teatres, cinemes, llibreries, etc.

És vàlid a totes les biblioteques públiques de la ciutat de Barcelona i les de la província.

Tramitar per internet

Què podeu fer?
Podeu emplenar el formulari per demanar el carnet d'usuari de les biblioteques públiques de Barcelona.

Què necessiteu saber?

Com es fa el tràmit?

Pas 1 Empleneu el **formulari** i confirmeu-ne les dades. Per tenir accés al servei **eBiblio** cal fer constar obligatòriament l'adreça electrònica de la sol·licitud.

I després... La biblioteca triada us notificarà quan podeu passar a recollir el carnet.

Qui ho pot demanar? Qualsevol persona interessada.

Documentació
Per fer aquest tràmit per internet no cal aportar documentació. Si realitzeu la sol·licitud presencialment, així com en el moment de recollir el carnet, caldrà que acrediteu la vostra identitat presentant documentació original de DNI, NIE o passaport.
Els menors de 14 anys hauran d'aportar, a més:

- DNI original o una fotocòpia del DNI del pare o de la mare.
- Autorització signada del pare o la mare, per poder consultar Internet.

Dates La sol·licitud es pot efectuar en qualsevol moment.

Preu Gratuït.
Els duplicats del carnet hauran de pagar una taxa per despeses d'expedició d'1 euro. En cas de robatori, el duplicat és gratuït sempre que es presenti la denúncia.

Organisme responsable
[Consorti de Biblioteques de Barcelona.](#)

- Per a què serveix el carnet d'usuari de les biblioteques públiques de Barcelona?
- En què consisteix el servei eBiblio?
- Qui pot demanar aquest carnet?
- De quantes maneres es pot fer el tràmit?
- Quina documentació ha d'aportar un menor de 14 anys?

GRAMÀTICA

- 42 Tradueix les oracions següents del castellà al català:

- A las cinco me tengo que ir.
- Se ha ido sin decir nada.
- Me voy a casa.
- Ellos se fueron hace dos días.
- Si no quieres ir, iré solo.

- 43 Substitueix els complements subratllats per pronoms

febles:

- Truca a la Teresa.
- Avisava l'Arnau.
- Digues què vols.
- S'ha tornat envejós.
- És molt bona persona.
- Sempre parlen del mateix.
- Pren-te seriosament l'examen de demà.
- Vés a la plaça de seguida.
- Va tornar de París amb records per a tothom.
- No et descuidis el llibre de mates.

- 44 Corregeix les oracions incorrectes:

- L'Arnau es va acabar la sopa i va demanar més.
- No he estat mai a casa teva, m'hauràs d'explicar com es va.
- L'Eloi s'ha de canviar les ulleres. De lluny no veu gaire bé.
- M'agraden molt els macarrons, però ja tinc prou.

ORTOGRAFIA

- 45 Copia aquest diàleg i completa'l amb **al, a l', a la, el, els** o **als**, segons el que convingui:

—Quants serem festa?

—Uns deu o dotze.

—Em sembla que hauries d'avisar també teu germà, perquè mes vinent és seu aniversari.

—Tens raó. Sí que tens memòria.

—Fa anys abril, oi?

—Sí.

—I truca també Pere, que fa temps que no parlem.

- Entesos. Bufa! Quanta gent, no?
- Au, vinga, espavila't! Ja t'ajudo. Jo ja trucaré [] altres.
- [] altres? De qui parles?
- Pots convidar també [] veïns d'aquí [] costat, no? [] faràs contents i no et costa res.
- Tens raó. Són una parella. De fet, a ell [] conec. Vam acabar junts [] Batxillerat.
- Faràs la festa [] terrassa?
- No. [] març encara fa massa fred. Ens quedarem a dins.

LITERATURA

- 48 Llegeix aquest text i respon les preguntes que tens a continuació:

MARTA (*plorant sense deixar-lo apartar*): Si és que jo no puc viure d'aquesta manera! (*Ella es va apoderant del cor d'en Manelic.*) Que he sigut amb tu la dona més dolenta del món; i això no ho puc desfer!... Ni el passat de la meua vida tampoc, que no hi ha forces que ho desfacin! (*Amb desesperació.*) Vine, vine; que en tant que volia viure no he tingut coratge per dir-te el que he fet jo i el que he consentit, i ara que em vas a matar, ara t'ho diré tot, ara!

MANELIC (*que l'ha volguda interrompre*): Sí! Digue-m'ho. Digue-m'ho.

MARTA (*sanglotant rabiosa*): M'han tractat com a una pedra dels camins, que es fa anar amb els peus perquè rodoli! Mata'm! Mata'm!

MANELIC (*subjectant-la, plorant*): Marta! Ai, Marta!... Si jo no et puc matar, no, perquè t'estimo. Marta! T'estimo! I t'estimava des d'allà dalt, al pujar tu, que jo era un grapat de neu que es va fondre mirant-te. I t'he estimat encara més al venir a trobar-te, pobre de mi, davallant a salts, com l'aigua dels cims a ajuntar-se amb l'aigua de la mar, que diuen que és amarganta! Que ho siga, d'amarganta; que ho siga; ella atrau com tu m'atraus a mi; perquè et desitjo i t'estimo, Marta! (*Ella es vol dependre d'ell amb energia bregant.*) I ara més, ara més; per... perquè no ho sé el perquè, ni em fa el saber-ho! Perquè m'has enganyat potser; perquè he sentit la calor de la teva sang; perquè t'he respirat a tota tu tot jo! I mira, per mi no hi ha lleis d'ací baix ni

VOCABULARI

- 46 Escriu una oració amb cadascuna d'aquestes expressions temporals:

- aviat
- a deshora
- ara com ara
- l'endemà
- d'hora
- de tant en tant
- havent dinat
- enguany
- a hores d'ara

- 47 Escriu amb lletres aquestes hores:

- 15:15
- 15:30
- 15:45
- 15:40
- 15:52
- 15:35

res que m'aturi, que els llamps i les mestralades m'han fet lliure, i vui jo, perquè ho vui, besar-te i mossegar-te fins a l'ànima, i estrenye't en mos braços ofegant-t'hi en ells, confonent en un afany rabiós la mort i la vida, com a home i com a fera, que ho sóc i ho vui ser sempre home i fera, tot junt, tot, contra de tu i amb tu, i contra tothom, de la terra. (*La té a ella en sos braços mig desmaiada. Mira cap a la banda de la cortina i se l'emporta ràpid a l'altra banda en sos braços.*) I ara que me la vinguen a pendre! Ira de Déu! Que vinguen!

MARTA: Déu meu.

MANELIC: Marta: ets meua! (*Aixecant-la en sos braços i anant-la a besar.*)

MARTA: No! No! (*No consentint-ho i fugint d'ell.*)

MANELIC: Marta?!

MARTA (*resolta*): No; perdonar-me aixís, no! Que tu em perdones perquè no ho saps tot encara. Doncs a saber-ho al punt, i per mi mateixa. I després lo que Déu vulga!

MANELIC: A saber-ho, sí; mes no ací baix, Marta, que el cel s'ha enterbolit amb lo baf de tantes misèries, i Déu no et veuria la cara quan parlessis.

MARTA: Doncs allà dalt; i ara mateix!

MANELIC: Sí, anem-hi, sí, que allà es perdona tot; que no és com aquí baix, on tot se corromp. Quin fàstic. (*Enduent-se-la.*) Que allà dalt, Marta, fins els cossos en la neu es conserven; ves què faran les ànimes!

MARTA: Oh, anem-hi, anem-hi de pressa! (*Van per sortir.*)

ÀNGEL GUIMERÀ. *Terra baixa*

- La Marta i en Manelic són els dos protagonistes de *Terra baixa*, un drama romàntic d'Àngel Guimerà. En aquest fragment, la Marta es penedeix d'haver enganyat en Manelic amb en Sebastià i li demana que la castigui. Com reacciona en Manelic?
- Com qualificaries la personalitat dels dos personatges? Escriu dos o tres adjectius per a cadascun.
- Quins valors transmet aquest fragment teatral?

edició CATALUNYA HEMEROTECA 23 de desembre del 2015 LA BOTIGA Twitter Facebook Instagram YouTube LinkedIn RSS Search

ara.cat

Aquestes festes, regala TARA! Subscriu-t'hi Accedeix

Opinió Política Internacional Societat Economia Estils Cultura Esports Mèdia Tecnologia Suplements Videos Fotografia Més

opinió

Avorriment

TATIANA SISQUELLA ACTUALITZADA EL 22/06/2013 00:00

Twitter Facebook + 12 1 Envelope Printer

TATIANA SISQUELLA

Fa molt que no us avorriu? Jo l'altre dia era dins d'un ascensor i vaig pensar que feia massa temps que no m'avorria i que tenia ganes de tenir aquella sensació en què es barregen la mandra, el neguit, el relax i la creativitat. Mandra perquè com menys fas, menys ganes tens de fer. Neguit perquè creus que hauries d'estar fent alguna altra cosa. Relax perquè a mesura que passen els minuts el cos i el cap es van adaptant a una letargia hipnotitzant que no canvia ni per la millor sessió de meditació. I creativitat perquè és aleshores quan apareixen les idees brillants, si és que n'hem de tenir alguna durant la vida. Malauradament, estàs tan mandrós, neguitós i relaxat que no tens ànim d'aixecar-te i apuntar-la, i, esclar, l'acabes oblidant... però això és un altre tema.

Tot això em va venir al cap, us deia, en un ascensor, concretament en un edifici de set plantes (sí, set plantes, no a la torre Burj Khalifa, de 160). M'hi vaig trobar una pantalla amb imatges i informació perquè el trajecte se'm fes més curt i agradable. Ja ens hem acostumat a les pantalles del metro, a les d'alguns busos i sobretot a les dels nostres amics vianants allà on anem, però a l'ascensor encara no ho havia provat, com diu aquella.

No sóc especialment purista ni amb la pau interior, ni amb el silenci ambiental, ni amb la desconexió del món modern, però entre poc i massa... no creieu? Una distracció a cada racó del món i el món, al final, estarà massa distret. Recordo vagament les tardes quan els més grans seien en una cadira al carrer i esperaven. Enyoro els migdies d'estiu quan semblava que la fi del món havia arribat en forma de canícula i t'avorries com una ostra sense poder sortir al carrer. Voldria recuperar, ni que sigui en el trajecte que fa un ascensor des de la setena planta fins a la planta baixa, la sensació que no està passant res i esperar... a veure què passa.

TATIANA SISQUELLA. *Ara*, 22 de juny del 2013
http://www.ara.cat/premium/opinio/Avorriment_0_942505767.html

ACTIVITATS

- 49 En la primera oració del text apareix la paraula *molt*. És un adverbí o un determinant quantitatiu? Escriu una resposta raonada.
- 50 Pots explicar per què en aquesta oració escrivim *els* i no *als*?
- Enyoro els migdies d'estiu.
 - I per què en aquesta escrivim *al* i no *el*?
 - Tot això em va venir al cap.
- 51 Indica si els sintagmes destacats fan funció de subjecte, complement directe, complement circumstancial o complement de règim:
- Es barregen **la mandra, el neguit, el relax i la creativitat**.
 - Tot això em va venir **al cap**.
 - **El cos i el cap** es van adaptant.
 - Apareixen **les idees brillants**.
 - Ens hem acostumat **a les pantalles del metro**.
 - **A l'ascensor** encara no ho havia provat.
 - **El món, al final**, encara estarà massa distret.
 - Recordo vagament **les tardes**.
 - Enyoro **els migdies d'estiu**.
 - Sense poder sortir **al carrer**.
- 52 Substitueix els sintagmes subratllats per pronoms febles:
- Creus que hauries d'estar fent una altra cosa.
 - El cos i el cap es van adaptant a una letargia hipnotitzant.
 - No sóc especialment purista.
 - El món, al final, estarà massa distret.
 - Sense poder sortir al carrer.
- 53 Digues quina funció fan els pronoms febles d'aquestes oracions:
- N'hem de tenir alguna durant la vida.
 - Apuntar-la.
 - Hi vaig trobar una pantalla.
 - A l'ascensor encara no ho havia provat.
- 54 Busca en el text tres paraules o expressions que facin referència al temps.
- 55 Saps què vol dir ser escèptic? L'escepticisme consisteix a no acabar-se de creure res ni ningú i dubtar una mica de tot. Busca algun fragment del text en què l'autora d'aquest article demostrí un cert escepticisme.
- 56 El text que has llegit parla de les ganes de no fer res, de relaxar-se en calma, de viure la vida amb una mica més de tranquil·litat. Imagina't per un moment com devia ser la vida fa cent cinquanta anys, en plena Renaixença, i fes una redacció en què expliquis la vida quotidiana i els pensaments d'un jove de la teva edat en aquella època. Pensa en els canvis socials, econòmics i tecnològics que hi ha hagut des d'aleshores.

The image shows a screenshot of a blog page. At the top, there's a header with the title 'CLUB DE LECTURA GALILEO GALILEI' and a subtitle 'A l'institut ens agrada escriure dels llibres que llegim'. Below the header, there's a navigation menu with 'Pàgina d'inici' and 'Matemàtiques'. The main content area has a post titled 'Els jocs de la fam' by Suzanne Collins, dated 8 d'abril de 2015. The post includes a short summary of the book and a book cover image. To the left, there's a sidebar with a search bar, a 'Participa en el blog' section with a 'Clica AQUÍ.' link, a 'Total de visualitzacions de pàgina' counter showing 8939, a 'Presentació' section, an 'Arxiu del blog' section with a list of posts by month and year, and a 'Seguidors i seguidores' section showing a list of followers.

ACTIVITATS

- Indica quines afirmacions són certes i corregeix les que siguin falses:
 - Aquesta pàgina web és un blog de lectura d'un institut en què es recomanen llibres.
 - Es poden fer comentaris al que es diu dels llibres.
 - Per trobar aquest blog a Internet fàcilment he d'escriure «club de lectura» en un cercador.
 - Amb el cercador del web puc trobar títols concrets.

- Aquest blog va començar l'any 2012.
- El 2014 va ser l'any en què es van publicar més recomanacions de llibres.
- Qualsevol persona pot participar en el blog per recomanar llibres.
- Katniss Everdeen és l'autora del llibre *Els jocs de la fam*.
- La pàgina té un comptador de visites.

Petita crònica d'un professor de Secundària

Primer trimestre

Et destinen a una població on no havies posat mai els peus. Aterres al cor d'una ciutadania al moll de l'os de la part sensible: el jovent en formació.

Aquest serà el meu sisè any com a professor de llengua i literatura de Secundària a l'ensenyament públic. Fins als últims dies d'agost no he sabut on se'm destinava.

El dia u de setembre, els professors fem acte de presència als instituts. Dedicarem les dues setmanes que falten perquè comenci el curs a preparar-lo, però ens haurem de moure amb una certa provisionalitat fins que no acabem de ser-hi tots. Falten arribar els professors interins –professors sense oposicions–, que no saben on se'ls destina fins pels volts del dia cinc de setembre. Alguns coneixeran la destinació vint-i-quatre hores abans de l'inici del curs o fins i tot després, una vegada començat.

M'han enviat a aquest poble de la costa perquè és lluny de les capitals i el tren no hi arriba. L'institut és davant d'una plaça dura que cobreix un pàrquing. Setembre. Les turistes es passegen pels carrers en calça curta. Hi ha grups d'estrangers a les voreres. Van passant autocars.

El primer dia de presentar-me a un equip directiu i uns professors desconeguts és molt semblant al primer dia de fer classe a un alumnat nou. Com m'anirà? Me'n sortiré? És el primer contacte amb una gent que tractaré cada dia, durant deu mesos. El discórrer del curs dependrà de com encaixi entre uns determinats professors i alumnes.

Arribo al centre amb la sang remoguda per dues parentes: la por i la il·lusió. La nit abans, m'ha costat adormir-me. Se m'han obert els ulls de matinalda, he començat a regirar-me al llit, angoixat. Cada any és igual, la nit abans de la primera classe.

A secretaria em fan les primeres presentacions. L'administrativa em demana que ompli un imprès. El conserge em dóna les claus.

–Quan els alumnes no hi són, les aules han d'estar sempre tancades amb clau –em diu.

Constantment entren i surten persones de secretaria. En un moment donat, apareix el director. És professor de llengua i literatura catalanes, com jo. És un home corpulent, que imposa. Aquest aspecte és molt adequat per a un director d'institut, penso, sempre que només sigui això: l'aspecte. Tinc les meves idees sobre les virtuts d'un director.

–Si m'acompanyes, farem una visita guiada.

El segueixo. M'ensenyava els departaments, la sala de professors, els lavabos i les aules. Són unes aules desiguals, de sostre alt, distribuïdes en dos pisos, amb passadissos laberíntics –o m'ho sembla.

L'home de darrere aquesta taula plena de papers guixats, concentrat en la pantalla de l'ordinador, és el cap d'estudis, la persona encarregada de l'organització del centre. De seguida em fa notar una cosa que ja havia descobert pel meu compte.

–Aquest institut és dels petits.

TONI SALA. *Petita crònica d'un professor de Secundària* (Adaptació)

ACTIVITATS

2 Respon aquestes preguntes:

- Qui és el narrador dels fets?
- En quina persona estan narrats els fets?
- Quin dia comencen el curs escolar els professors?
- Per què comencen amb certa provisionalitat?
- Com és el poble on comença a treballar el narrador?
- Quins dos sentiments contraposats té aquest professor?

3 El professor està molt nerviós perquè ha de començar a treballar en un lloc nou. Com se'ns explica això en el text?

4 El protagonista diu «Tinc les meves idees sobre les virtuts d'un director». Què vol dir? Quines creus tu que han de ser aquestes virtuts?